

бші студенти можуть проявити себе тут у повній мірі, виконуючи посильні для них завдання, і, в результаті, кожен студент робить свій внесок у створення проекту.

Отже, серед позитивних характеристик інтерактивних методів навчання необхідно зазначити:

- високий рівень засвоєння знань;
- розширення пізнавальних можливостей студентів;
- активна участь студентів у процесі навчання;
- підвищення мотивації;
- прості та швидкі методи контролю засвоєння знань;
- партнерство між викладачем і студентами.

Палесіка І. В., ст.викладач
кафедри іноземних мов МЕІМ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Інновації в педагогіці пов'язані із загальними процесами у суспільстві, глобальними проблемами, інтеграцією (лат. *integratio* — відновлення, об'єднання в ціле окремих елементів) знань і форм соціального буття. Нині створюється нова педагогіка, характерною ознакою якої є інноваційність — здатність до оновлення, відкритість новому.

Інноваційність як ознака сучасності

За своїм змістом, формами і методами освіта не є незмінним, закріпленим феноменом, адже вона весь час реагує на нові цивілізаційні виклики, суспільні реалії, враховує тенденції, перспективи розвитку людства, національного буття народу. Однак оновлення навчально-виховної практики часто відставало від темпів цивілізаційного розвитку, соціальних вимог до неї. Тривалий час, особливо на ранніх етапах розвитку людства, ця проблема була не настільки гострою, як в індустріальну і постіндустріальну (інформаційну) епохи. Помітно актуалізувалася вона у другій половині ХХ ст., що було зумовлено колосальним проривом у науково-технічному розвитку, радикальною зміною традиційних уявлень про світ, життя, його цінності, майбутнє цивілізації. Між системою освіти і новими умовами життя виник розрив, який сучасний американський учений Філіп Кумбс витлумачив як кризу освіти в тогочасному світі. На той час з'явилося багато критичних публікацій про стан освіти, розгорнулися дискусії про її нові цілі та шляхи розвитку. У багатьох країнах було прийнято державні програми реформування освіти.

Специфічними особливостями інноваційного навчання є його відкритість майбутньому, здатність до передбачення на основі постійної переоцінки цінностей, налаштованість на конструктивні дії в оновлюваних ситуаціях.

Розвиток системи і змісту навчання в сучасному світі відбувається в контексті глобальних освітніх тенденцій (мегатенденцій), серед яких найпомітнішими є:

- масовий характер освіти та її неперервність як нова якість;
- значущість освіти для індивіда і суспільства;
- орієнтація на активне освоєння людиною способів пізнавальної діяльності;
- адаптація освітнього процесу до запитів і потреб особистості;
- орієнтація навчання на особистість, забезпечення можливостей її саморозкриття.

Ці тенденції свідчать, що головною функцією освіти є розвиток людини. Освіта має забезпечити кожному, хто навчається, широкі можливості для здобуття таких умов розвитку та підготовки до життя:

— знань про людину, природу і суспільство, що сприяють формуванню наукової картини світу як основи світогляду та орієнтації у виборі сфери майбутньої практичної діяльності;

— досвіду комунікативної, розумової, емоційної, фізичної, трудової діяльності, що сприяє формуванню основних інтелектуальних, трудових, організаційних і гігієнічних умінь та навичок, необхідних у повсякденному житті для участі у суспільному виробництві, продовженні освіти та самоосвіти;

— досвіду творчої діяльності, що відкриває простір для розвитку індивідуальних здібностей особистості і забезпечує її підготовку до життя в умовах соціально-економічного та науково-технічного прогресу;

— досвіду суспільних і особистісних відносин, які готують молодь до активної участі в житті країни, створення сім'ї, планування особистого життя на основі ідеалів, моральних та естетичних цінностей сучасного суспільства.

Навчання навчатися полягає у виробленні вміння оволодівати та оперувати найрізноманітнішою інформацією. Навчання працювати має на меті формування здатності ефективно оволодівати професійними навичками, вміння знаходити вихід у найнепередбачуваніших виробничих ситуаціях, співпрацювати в колективі, співвідносити себе з конкретними фаховими ролями та ефективно їх виконувати. Навчання співіснувати полягає у розвитку таланту до налагоджування соціальних, дружніх і родинних стосунків, вихованні здатності до емпатії, персоніфікованих взаємин з іншими людьми. Завданням навчання жити є формування в молодій людині цілісного світогляду і світосприйняття, вміння осмислено бачити особистісний сенс життя, прагнути до духовної зрілості, бути відповідальною за себе, усвідомлювати відповідальність за долю людства.

Стан освіти і перспективи її розвитку значною мірою залежать від політики держави у цій сфері. У багатьох країнах державна освітня політика вважає високий професійний і загальнокультурний рівень населення важливою умовою економічного розвитку, збереження і підвищення конкурентоспроможності національної економіки на світових ринках, безпеки і соціальної стабільності.

Професіоналізація педагога і входження його в інноваційний режим роботи неможливі без творчого самовизначення, в якому провідну роль відіграє його налаштованість на самовдосконалення, самоосвіту, саморозвиток, без чого неможливе забезпечення нової якості освіти.

Література

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології; 2-ге вид., доп. — К.: Академвидав, 2012.
2. Пригожин Ф.И. Инноватика-зачем она? — М., 1988.
3. Гільбух Ю.З. Інноваційний експеримент у школі. — К., 1994.
4. Кларин М.В. Педагогическая технология в учебном процессе. — М., 1989.

Паценко О.Ю., к.е.н., доцент
кафедри міжнародної економіки

АУДИТОРНА РОБОТА ВИКЛАДАЧА: УМОВИ ТА ПРОБЛЕМИ

Аудиторна робота викладача розвивається останніми роками, на нашу думку, в умовах скорочення аудиторного навантаження, яке викликано більшою доступністю інформації для студентів, і зростання асиметричності рівня студентів у групах. Цей розрив зростає, причому спостерігається його тяжіння не до середини (бали, які відповідають оцінці „добре»), а до лівої та правої частини лінії нормального розподілу балів („відмінно» та „задовільно»). Відносно менша частина студентів здатна до виконання складніших завдань творчого характеру протягом семестру, ритмічного та послідовного набору балів. Викликано це, на нашу думку, рядом факторів: 1) зорієнтованість їх після навчання у середній школі і підсумкової тестової атестації УЦОЯО на результат, а не процес навчання; 2) відсутність достатньо потужної внутрішньої мотивації до набуття знань, вмінь, навичок; 3) зростання кількості студентів в аудиторії, що майже виключає для викладача можливість якісного їх опитування; 4) суспільна тенденція останніх 10 років девальвації цінності знання, націленості на результат, яку сформовано в середній школі; 5) інформаційна революція, електронізація джерел, якість яких може бути різною, і в яких переважно викладено частину матеріалу без його вбудови в якісь ширші світоглядні схеми, перенасиченість інформацією, яка викликає інформаційний невроз (за Ж.Бодрійяром, у світі вироблено стільки знань та інформації, які ніколи не зможуть бути засвоєними, стільки товарів і послуг, що вони ніколи не можуть бути спожитими).

Можливими варіантами аудиторної роботи в таких умовах є або більш широкий спектр завдань для розгляду на семінарських заняттях, але в цьому випадку зростає ентропійність самого семінарського заняття, або підготовка більш вузьких завдань з елементами дослідницької роботи та актуалізацією засвоєних теоретичних знань, які виконуються малими групами з числа студентів, що може виключати учасників з процесу внаслідок існування об'єктивних групових явищ, зростання спротиву в групі. В останньому випадку є загроза того, що провести таке заняття ефективніше не вдасться з причини обмеженості часу (від 70 до 80 хвилин раз на два тижні). За нашими спостереженнями, другий варіант проведення аудиторного заняття є більш цікавим для студентів, і може бути підкріпленим викладачем за допомогою введення аналітично-дослідницьких елементів у матеріал лекції, що також має свої обмеження через те, що курси на-